

Jeg taler for de tause —

Forts. fra side 1.

stelle hus og barn og kan derfor ikke gå på arbeide. Så blir det vel forsorgen da. Jeg vet ikke. Men kan dette gagne fedrelandet, betyr vel ikke slik så meget.

Andre mødre blant landssvikfangene hadde hatt barna sine på barnehjem i årevis, og disse mødrene har ennå lang tid igjen å sona. Hvem blir straffet mest, mødrene eller barna? Den som selv er mor, kan gråte blod over slike forhold.

Jeg vil ikke komme inn på all sykdommen blant de andre

fangene, det er et uhyggelig kapittel.

Men i barmhjertighetens navn, er det ingen som kan hjelpe disse arme mennesker til friheten, det eneste botemiddel som finnes? Må og skal de gå tilgrunne?

Jeg appellerer til den gnist av nestekjærlighet som ennå måtte finnes i det norske folk.

For meg personlig ville det kanskje være best å tie nå. Men jeg må tale. For min samvittighets skyld må jeg det!

For jeg taler for de tause.

Olga Bjoner.

Ekspedisjonssjef E. Boyesen —

Forts. fra side 1.

vi for Kirkedepartementets vedkommende gjengi tre klare og utvetydige direktiver fra okkupasjonstiden. På alle tre skrivelser leser man navnet E. Boyesen — altså han som har fått St. Olav.

K.D. jnr. 7129 E 40 Sv.

Oslo 19. desember 1940.

Utvisning.

Elev av Lillehammer kommunale høgre Almenskole (gymnasiet), Eva Anker, er for vantro av Det Tyske Rikes Fører straks utvist av skolen.

Hun kan ikke opptas som elev ved noen annen offentlig kommunal eller privat høgre almenskole og vil ikke kunne meldes opp til artium som elev eller privatist.

Etter fullmakt

E. Boyesen.

I. Hølem.

Til de høgre almenskoler med gymnasium.

KD. jnr. 158 E 41 Sv.

Oslo 13. januar 1941

Utvisning.

Etternevnte elever av Molde kommunale høgre Almenskole er for propaganda for det norske kongehus og for tyskfiendtlige uttalelser og inskripsjoner utvist av skolen:

Harriet Th. Bakken, Anna Bolstad, Gunnar Gjendem, Liv Hossen, Per Nerbo, Aniken Melby, Eva Nordal, Aslaug Reistad, Lars Rekdal, Aase Salvesen.

Husk

at ved en annonse i «8. MAI» rekker De ut over hele landet.

Averter derfor når De har noe å selge, når De søker arbeide eller når De selv ønsker arbeidere eller funksjonærer.

Annepreisen er 1,50 kroner pr. korrespondenlinje.

De kan ikke opptas som elever ved noen annen offentlig kommunal eller privat høgre almenskole og vil ikke kunne meldes opp til artium som elev eller privatist.

Etter fullmakt

E. Boyesen.

I. Hølem.

Jnr. 7139 E 40 Ef.

Oslo, 10. januar 1941.

«Quisling har sagt»

Kultur- og Folkeopplysningsdepartementet har meddelt at denne bok vil bli anskaffet til alle statsunderstøttede folkebibliotek. Det anser det imidlertid sterkt påkrevet at den også blir utbredt blant skolens folk, og anbefaler at det skaffes et eksemplar til hver skoles lærerbibliotek.

Etter fullmakt
E. Boyesen.

Dette departement er enig i at det er ønskelig at hver skole har et eksemplar av denne bok, og J. M. Stenersens forlag har tilbudt å levere den til nedsatt pris — forutsatt at bestillingene sendes inn gjennom departementet. Prisen blir da kr. 5,20 pr. stk. pluss porto. Betalingen blir ordnet fra departementet mot senere trekk i kommunene (skolens) statstilskott.

Bestillingene på det antall eksemplarer som ønskes sendt til departementet snarest.

R. Skancke.

E. Boyesen.

Dusinvis av prester og lærere som ikke en gang fulgte direktivene fra Kirkedepartementet i okkupasjonstiden har måttet slite seg gjennom endeløse granskinger, politiforhør og en serie særdomstoler for å søke bevise sin uskyldighet. Enkelte er frifunnet, men de fleste er på det skammeligste blitt ribbet.

Den som har fått berømmelse og all ære er E. Boyesen.

Det er grunn til å anta at herr Boyesen har stått i god forbindelse med Kongen i okkupasjonskrav om utbetaling av slike inn-

Statens Pensjonskasse tapte —

Forts. fra side 1.

skudd. Saken ble forelagt Sosialdepartementet, som igjen oversendte spørsmålet til Justisdepartementet. Dette departement uttalte den 11. august 1945 bl. a.:

«Man antar at en tjenestemann under okkupasjonen og hvis ansettelse ikke blir godkjent i samsvar med reglene i Tjenestemannsordningens § 3, må betraktes som om han aldri har vært medlem av Statens Pensjonskasse. Følgen av dette synes å burde være, at han får tilbakebetalt summen av de innskudd han i sin tjenestetid har erlagt til kassen. Bestemmelsen om begrensning av tilbakebetalingsplikten til en utløsningssum — 6/10 av innskudd — bør formentlig ikke gies anvendelse i dette tilfelle —»

Finansdepartementet og Sosialdepartementet hadde intet å bemerke til at det ble forhold i samsvar med Justisdepartementets uttalelse.

Pensjonskassen fulgte så fra høsten 1945 og fram til 1. mars 1947, den praksis at hvis Erstatningsdirektoratet ikke hadde noe å innvende fikk alle som var blitt tilsatt i stillinger under okkupasjonstiden, men som ikke ble godkjent etter frigjøringen, sine innskudd i Pensjonskassen tilbakebetalt i sin helhet.

Riksrevisjonen tok imidlertid spørsmålet opp i februar 1947, og bad Justisdepartementet ta spørsmålet opp til fornyet overveielse. Justisdepartementet avga uttalelse 29/4 1947, og hvor det etter en lengere begrunnelse fastholder sin tidligere uttalelse.

Pensjonskassen fant etter denne uttalelse å gjenoppta sin tidligere praksis med hensyn til utbetaling, men etter anmodning fra Finansdepartementet besluttet Pensjonskassen å stoppe videre tilbakebetaling av angjeldende innskudd.

Finansdepartementet uttalte i brev av 2/8 1947, at de tilbakeholdte innskudd skulle overføres til Statskassen.

Saken ble atter behandlet i Sosialdepartementet og Finansdepartementet i mars 1948, hvor etter saken ble forelagt regjeringsadvokaten, som sluttet seg til Finansdepartementets syn, og etter dette ble alle utbetalinger stoppet fra 1. mars 1947.

Etter de foreliggende opplysninger har Pensjonskassen i den første tid tilbakebetalt slike innskudd med ialt ca. 1,5 millioner kroner.

Det gjenstår ytterligere en innskuddsmasse i Statens Pensjonstiden.

Men vi synes dog det må være kjedelig at nettopp herr Boyesen i okkupasjonstiden straffet Kongens mange små venner i Molde og på Lillehammer.

sjonskasse på ca. 1,5 millioner kroner, hvis skjebne er avhengig av domstolens avgjørelse i foreliggende spørsmål.

Sønju har i medhold av Pensjonslovens § 14,2 fått tilbakebetalt av Pensjonskassen 60 pst. av sine innskudd i sin stilling som herredsskogmester i tiden 1/10 1935 til 1/9 1942 med kroner 1044,50.

I sine domspremisser kommer Oslo byrett bl. a. inn på at saksøkerens ansettelse i stillingen under okkupasjonen var fullt lovlig, men dog slik at den bare kunne få virkning under okkupasjonstiden. Retten finner også at det pensjonsinnskudd som er trukket i saksøkerens lønn og innbetalt til Pensjonskassen, må betraktes som innbetalt på vegne av saksøkeren og for hans regning.

Retten uttaler videre:

«Etter det som tidligere er antatt kan den omstendighet at ansettelsen ikke godkjennes etter frigjøringen, ikke i dette tilfelle begrunne noe tilbakebetalingskrav fra staten like overfor Pensjonskassen for så vidt innskuddene angår. Etter flertallets mening må det riktigste være å se forholdet slik at innskuddene er trukket i saksøkerens lønn og beløpene innbetalt til dekning av pensjonsinnskudd under den forutsetning at saksøkeren kunne fortsette i stillingen og dermed også som medlem av Pensjonskassen slik at han ervervet vanlig pensjonsrett. Når denne forutsetning brister, må han ha krav på å få det innbetalte innskudd tilbake»

Statens Pensjonskasse ble dømt til å tilbakebetale Håkon Sønju det innbetalte pensjonsinnskudd med 4 pst. rente.

Denne dom er avsagt av 3 juridiske dommere og har således en betydelig større autoritet enn en vanlig byrettsdom. Pensjonskassen har anket saken direkte til Høyesterett hvis avgjørelse kan ventes på vårparten.

Det er all grunn til å gå ut fra at byrettens dom vil bli opprettholdt.

Justisdepartementets lovavdeling har ved to anledninger gitt tydelig uttrykk for at pensjonsinnskudd i ikke godkjente stillinger skal tilbakebetales i sin helhet. Saken gjelder i virkeligheten 1,5 millioner kroner som staten må ut med hvis Pensjonskassen taper. Staten ved Finansdepartementet har nemlig tatt pengene.

Krav på tilbakebetaling av disse pensjonsinnskudd foreldes ikke. Det gjelder nemlig tilbakebetaling av egne penger som staten urettmessig sitter på.